

Област Силистра

- ▶ Население (2021)
- ▶ Територия (кв.км)
- ▶ Брой на населените места
- ▶ Дял на населението в градовете (%)

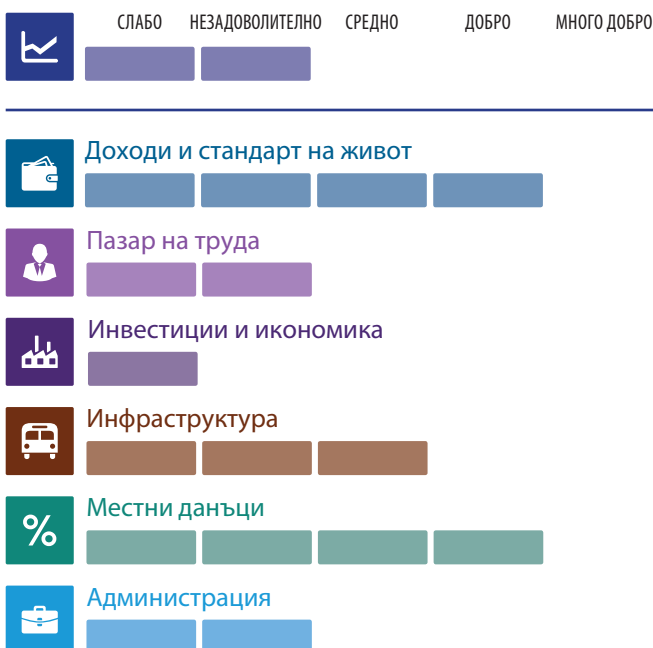
104 869
2846
118
43,7

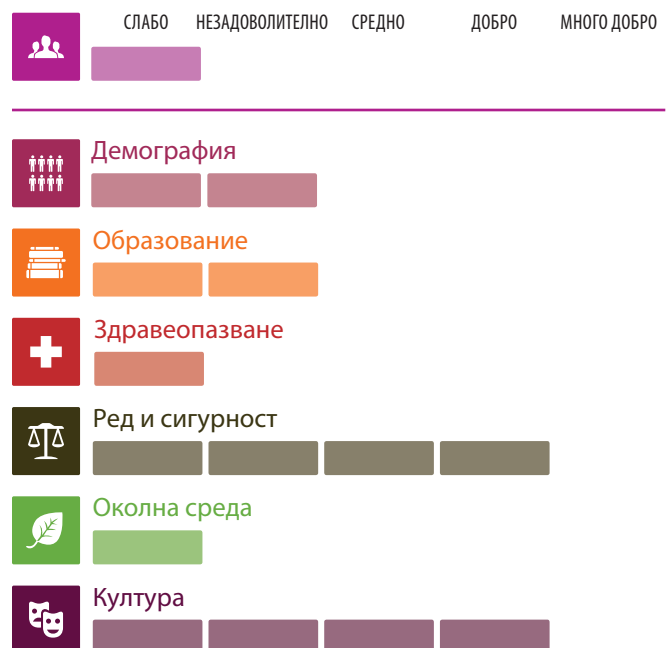
Силистра остава областта с най-нисък БВП въпреки сравнително високия му ръст. Развитието на местния пазар на труда продължава да е незадоволително. Подобрене се вижда при образователната структура на работната сила. Силистра е сред областите с най-слаба инвестиционна активност в страната. Качеството на пътната настилка е относително високо. Всички разглеждани местни данъци са по-ниски от средните за страната. Средният рейтинг за прозрачност на органите на местното самоуправление намалява и изостава значително.

Естественят прираст на населението в област Силистра продължава да се влошава. Резултатите на учениците са сравнително слаби. Здравеопазването страда както от липса на лекари, така и от липса на легла в болниците. Броят на престъпленията се повишава, но остава сравнително нисък, а разкриваемостта е висока. Силистра е и сред областите с най-слабо представяне по показателите за околна среда. Една от основните причини за това е изключително ниският дял на предадените за третиране и рециклиране отпадъци. Интензитетът на културния живот в областта се засилва.

ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ

ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Доходи и стандарт на живот

Въпреки че brutният вътрешен продукт на човек от населението нараства сравнително бързо през 2020 г., Силистра остава областта с най-нисък БВП – 8,3 хил. лв. на човек (при 17,3 хил. лв. в страната). Заплатите и доходите продължават да растат, но все още са сравнително ниски. Средната годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение достига 11,7 хил. лв. (при 16,7 хил. лв. в страната). Все пак тези процеси водят до понижаване на бедността в областта. През 2021 г. делът на населението, живеещо с материални лишения, е 11,5% (при 19,4% в страната), а този на населението, живеещо под националната линия на бедност – 23,4% (при 22,1% в страната).

Пазар на труда

Развитието на местния пазар на труда остава незадоволително и през 2021 година. Икономическата активност се повишава, но остава сравнително ниска – 65,4% (при 72,0% в страната). Това увеличение е съпроводено от ръст на заетостта и намаляване на безработицата, но и двата показателя за областта продължават да са значително по-неблагоприятни от средните за страната. Коефициентът на заетост е 55,8% (при 68,1% в страната), а този на безработица – 14,7% (при 5,3% в страната).

Подобрение се забелязва и при образователната структура на работната сила. През 2021 г. делът на населението на възраст 25–64 години с основно и по-ниско образование намалява до 28,2% (при 16,6% в страната), а на хората с висше образование се повишава до 22,6% (при 29,6% в страната).

Предизвикателство пред местния пазар на труда остава застаряването на населението. Коефициентът на демографско заместване като съотношение на населението на възраст 15–19 години към това на 60–64 години нараства, но остава под средния за страната – 65,2% в Силистра при 69,4% в страната. Това означава, че на всеки 100 души, на които им предстои да излязат от пазара на труда през следващите няколко години, отговарят 65 младежи, на които предстои да се вляят в работната сила.

Инвестиции и икономика

Силистра е сред областите с най-слаба инвестиционна активност в страната (заедно със Сливен и Кърджали). Броят на нефинансовите предприятия през 2020 г. е 37 на хиляда души от населението (при 60 на хиляда души в страната). Вътрешните и чуждите инвестиции също остават сравнително ниски. Разходите за придобиване на дълготрайни материални активи достигат 1,4 хил. лв. на човек (при 3,3 хил. лв. в страната), преките чуждестранни инвестиции – 385 евро на човек (при 3,9 хил. евро в страната). Силистра е и сред областите с най-ниска стойност на произведената продукция – 10,0 хил. лв. на човек (при 27,2 хил. лв. в страната).

Усвояването на европейски средства също изостава. Към 30 юни 2022 г. изплатените суми на бенефициенти по оперативните програми са 1952 лв. на човек от населението. В рамките на областта най-много средства усвоява община Тутракан.

Инфраструктура

Гъстотата на пътната мрежа в Силистра е почти идентична със средната за страната – 18 км пътища на 100 кв. км от територията на областта. Доста под средния обаче е делът на първокласните пътища – 11,3% в областта (при 18,5% средно в страната) през 2021 година. Въпреки това качеството на пътната настилка е високо – 60% от пътищата са в добро състояние (при 42% в страната).

За повечето области в Северна България е характерна пониска гъстота на железопътната мрежа. В Силистра тя е 2,5 км на 100 кв. км от територията (при 3,6 км в страната).

Достъп до интернет в областта имат 79,0% от домакинствата (при 83,5% в страната) през 2021 година. Делът на газифицираните домакинства расте, но остава сравнително нисък – 1,6% (при 5,3% в страната).

Местни данъци

Типично за икономически по-слабо развитите области усредненото ниво на местните данъци в област Силистра е сравнително ниско. През 2022 г. всички разглеждани местни данъци са по-ниски от средните за страната. Най-големи са разликите при размерите на ставките върху търговията на дребно, върху превозните средства и върху таксиметровия превоз.

В рамките на областта най-ниски са средните данъци в общините Кайнарджа, Алфатар и Ситово, а най-високи – в община Дулово.

Администрация

Подобно на развитието в страната покритието на кадастралната карта в Силистра се повишава и достига 97,3% (при 97,4% в страната) през 2021 година.

Самооценките на администрациите за развитието на електронното правителство намаляват значително и през 2022 г. са сред най-ниските в страната – средно 2,93 т. (от максимум 4 т. и при средно 3,47 т. в страната). Самооценката за предоставяне на административни услуги на „едно гише“ обаче се повишава и се изравнява със средната за страната.

Средният рейтинг за прозрачност на органите на местното самоуправление намалява и изостава значително от този за страната – 58,6% в областта (при 70,2% в страната) през 2022 година.

СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ ■

Демография ■■■

Естественят прираст на населението в област Силистра продължава да се влошава и коефициентът намалява значително до $-18,2\%$ (при $-13,2\%$ в страната) през 2021 година. Коефициентът на механичен прираст също е отрицателен, въпреки че не е много нисък ($-0,5\%$).

Тези процеси влияят и на коефициентите на възрастова зависимост в областта. Съотношението на населението на над 65 години към това на 0–14 години е $178,2\%$ (при $149,3\%$ в страната), а към това на 15–64 години – $40,1\%$ (при $34,0\%$ в страната).

Силистра е сред областите с най-нисък дял на градското население (след област Кърджали). През 2021 г. населението в градовете е $43,7\%$ при $73,1\%$ в страната. Гъстотата на населението е двойно по-ниска от средната за страната – 767 души на кв. км (при 1489 души на кв. км в страната).

Образование ■■■

Представянето на област Силистра по образователните показатели е незадоволително. Коефициентът на записване в V–VII клас през 2021 г. е значително по-нисък от средния – $77,8\%$ при $85,9\%$ в страната. Делът на второгодниците остава сравнително нисък, но делът на напусналите основното и средното образование е относително висок. Броят на учителите продължава да нараства и отново е над средния за страната. В областта преподават 111 учители на хиляда ученици при 97 на хиляда ученици в страната.

Резултатите на учениците в област Силистра са сравнително слаби и през 2022 година. Средният успех на националното външно оценяване по математика след VII клас остава сравнително нисък – $26,9$ т. (при $35,3$ т. в страната). Средният успех на матурата по български език и литература е „Добър“ $3,65$ (при „Добър“ $3,97$ в страната). Делът на слабите оценки е $20,1\%$ (при $17,0\%$ в страната).

В Силистра има само един филиал на висше учебно заведение – на Русенския университет, а броят на обучаващите се студенти е нисък – 3 на хиляда души от населението при 32 на хиляда души в страната.

Здравеопазване ■■■

Здравеопазването в област Силистра страда както от липса на лекари, така и от липса на легла в болниците и през 2021 година. Един местен общопрактикуващ лекар се грижи средно за 2097 души от населението при 1734 души на лекар в страната. Недостигът на лекари специалисти също е осезаем.

Броят на леглата в местните многопрофилни болници се повишава през последните няколко години, но относителният им брой остава сравнително нисък – $4,54$ на хиляда души от населението при $5,62$ на хиляда души в страната.

Броят на преминалите за лечение болни през местните многопрофилни болници е $181,8$ на хиляда души от населението

при $222,6$ на хиляда души в страната. Коефициентът на детска смъртност се повишава значително през последните няколко години и през 2021 г. е сред най-високите в страната.

Ред и сигурност ■■■■■

Натовареността на наказателните съдии в област Силистра намалява през 2021 г. и е сравнително ниска. Един местен съдия разглежда средно по $7,1$ дела месечно (при $9,0$ дела месечно в страната). Делът на наказателните дела, приключили в 3-месечен срок, е равен на средния (89%), но делът на висящите наказателни дела е значително по-нисък – $5,4\%$ в областта при $11,8\%$ в страната.

Броят на престъпленията се повишава, но остава сравнително нисък, а разкриваемостта е висока. През 2021 г. регистрираните престъпления срещу личността и собствеността в областта са $7,6$ на хиляда души от населението (при $9,8$ на хиляда души в страната). Разкритите престъпления са $63,0\%$ (при $51,7\%$ в страната).

Околна среда ■■

Силистра е и сред областите с най-слабо представяне по показателите за околна среда. Една от основните причини за това е изключително ниският дял на предадените за третиране и рециклиране отпадъци – едва $3,2\%$ при $69,3\%$ в страната. Обемът на образуваните отпадъци пък е подобен на средния за страната – 381 кг на човек годишно (при 409 кг на човек в страната).

Вследствие на ниската степен на урбанизация относително малък дял от населението живее в селища с обществена канализация – $51,2\%$ при $76,3\%$ в страната. Нисък остава и делът на населението, чиято канализация е свързана с пречиствателна станция – $44,1\%$ при $66,7\%$ в страната през 2020 година.

Делът на горската територия в областта е нисък – $14,6\%$ (при $33,1\%$ в страната), а делът на нарушената е близък до средния – $0,40\%$ (при $0,42\%$ в страната) през 2021 година.

Култура ■■■■■

След резкия спад през 2020 г. интензитетът на културния живот в областта се засилва през 2021 г., въпреки че стойността на нито един от разглежданите индикатори не може да достигне нивото си отпреди пандемията. Посещенията на кината в областта са 80 на хиляда души (при 351 на хиляда души в страната). Посещенията на местните театри и музеи са съответно 65 на хиляда души (при 129 на хиляда души в страната) и 194 на хиляда души (при 426 на хиляда души в страната). Единствено посещенията в библиотеките са над средните за страната.

Ключови показатели за област Силистра

Индикатори на икономическото развитие	2019	2020	2021	Средно за страната
БВП на човек от населението (лв., текущи цени)	7727	8307	n.a.	17 299
Средна годишна брутна заплата на нает (лв.)	10 572	11 727	n.a.	16 687
Относителен дял на бедните спрямо линията на бедност за страната (%)	24,0	32,4	23,4	22,1
Коефициент на икономическа активност на населението на 15–64 години (%)	67,3	64,1	65,4	72,0
Коефициент на заетост на населението на 15–64 години (%)	58,2	54,1	55,8	68,1
Коефициент на безработица на населението на 15 и повече (%)	13,3	15,6	14,7	5,3
Дял на населението с основно и по-ниско образование, 25–64 години (%)	30,4	30,7	28,2	16,6
Дял на населението с висше образование, 25–64 години (%)	19,5	20,8	22,6	29,6
Произведена продукция (лв./човек)	9832	9979	n.a.	27 213
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (лв./човек)	1523	1388	n.a.	3348
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване (евро/човек)	(99)	385	n.a.	3877
Дял на домакинствата с достъп до интернет (%)	76,6	80,7	79,0	83,5
Дял на пътната настилка в добро състояние (%)	60,2	67,4	59,6	42,0
Гъстота на пътната мрежа (км/100 кв.км територия)	17,8	17,8	17,8	18,0
Рейтинг за активна прозрачност на ПДИ за органите на местното самоуправление (%)*	63,0	66,4	58,6	70,2

Индикатори на социалното развитие	2019	2020	2021	Средно за страната
Коефициент на естествен прираст на населението (‰)	-9,5	-14,0	-18,2	-13,2
Коефициент на механичен прираст на населението (‰)	-2,1	3,2	-0,5	1,9
Среден успех от матурите по БЕЛ**	3,86	3,94	3,65	3,97
Среден успех на изпита по математика след VII клас (в точки)**	26,7	30,3	26,9	35,3
Нетен коефициент на записване на населението в V–VII клас (%)	79,8	80,2	77,8	85,9
Брой на преподавателите в основното и в средното образование на 1000 ученици	101	106	111	97
Дял на здравноосигурените лица (%)	88,7	87,6	88,3	88,7
Население на един общопрактикуващ лекар	2077	2193	2097	1734
Регистрирани престъпления срещу личността и собствеността на 1000 души	7,8	8,1	7,6	9,8
Натовареност по щат на наказателните съдии (дела/месец)	8,1	9,9	7,1	9,0
Дял на населението с достъп до обществена канализация (%)	51,5	51,2	n.a.	76,3
Образувани битови отпадъци на глава от населението (кг/човек/година)	382	381	n.a.	409
Дял от битовите отпадъци, предадени за третиране и рециклиране (%)	3,2	3,2	n.a.	69,3
Посещения в кината на 1000 души от населението	119	25	80	351
Посещения в музеите на 1000 души от населението	309	162	194	426

* Данните за 2021 г. са включени в изследването от 2022 г. Същото важи и за предходните години.

** Данните се отнасят за учебната 2021/22 година, а матурите са проведени през 2022 година. Същото важи и за предходните години.